

**SILNIČNÍ
PROVOZ**

K NOVELIZACÍM PŘEDPISŮ UPRAVUJÍCÍCH SILNIČNÍ PROVOZ

K NOVELE ÚČINNÉ KE 20. ÚNORU 2016

Dnem 20. února nabyl účinnosti zákon č. 48/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Je to již 42. novela zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu. To znamená, že v průměru každých cca 5 měsíců, tedy více než dvakrát do roka, je tento zákon novelizován. Některé novely jsou připravovány Ministerstvem dopravy, avšak celá řada změn pramení z iniciativy poslanců, kteří je často navrhnou bez toho, že by je předem projednali. Nabízí se otázka, zda je správné takovéto zacházení se zákonem, který se týká prakticky všeho obyvatelstva; kdo je pak schopen všechny novely a změny, které v zákoně nastávají, zaznamenat a podle nich upravit své chování v silničním provozu?

Autoklub ČR již v týdnu před nabytím účinnosti novelizačního zákona na svých webových stránkách www.autoklub.cz v části Silniční provoz uvedl zákon o silničním provozu (č. 361/2000 Sb.) a tzv. autoškolský zákon (č. 247/2000 Sb.) v novém úplném znění s vyznačením změn, které novelizací nastaly – viz

<http://www.autoklub.cz/dokument/9791-uplne-zneni-zakona-o-silnicnim-provozu-c-3612000-sb-ucinne-od-20-unora-2016.html> a

<http://www.autoklub.cz/dokument/9809-uplne-zneni-quotautoskolskehoquot-zakona-c-2472000-sb-ucinne-od-20-unora-2016.html>.

K DALŠÍ, 43. NOVELE ZÁKONA O SILNIČNÍM PROVOZU

Ještě před nabytím účinnosti výše zmíněné 42. novely oznámilo Ministerstvo dopravy teze připravované další rozsáhlé novely, tentokrát zaměřené zejména na zvýšení finančního postihu (pokut) a zvýšení počtu bodů za některé dopravní přestupky. (Další změnu navrhuje Ministerstvo

SILNIČNÍ PROVOZ

přemyslu a obchodu spolu s Ministerstvem životního prostředí, změna by se měla týkat zvýšení poplatků při registraci staršího vozidla.)

Některé z připravovaných změn uvádí následující tabulka.

NAVRHOVANÉ ZMĚNY POKUT (v Kč) A BODOVÉHO HODNOCENÍ						
přestupek	blokové řízení		správní řízení		body	
	dosud	návrh	dosud	návrh	dosud	návrh
nedovolené vjetí na železniční přejezd	0 až 2 500	5 000	2 500 až 5 000	5 000 až 25 000	5	6
jízda na červenou	0 až 2 500	5 000	2 500 až 5 000	5 000 až 25 000	5	6
rychlost nad limit o méně než 10 km/h	0 až 1 000	0 až 1 500	2 500	5 000	2	2
rychlost nad limit o více než 40 v obci nebo 50 km/h mimo obec	-	-	10 000	5 000 až 25 000	5	6
alkohol do 1 promile	-	-	2 500 až 20 000	5 000 až 25 000	7	6
alkohol nad 1 promile	-	-	25 000 až 50 000	25 000 až 75 000	7	6
telefonování při řízení	0 až 1 000	2 500	1 500 až 2 500	2 500 až 10 000	2	2
jízda bez rozsvícených světel	0 až 2 000	0 až 1 500	1 500 až 2 500	1 500 až 5 000	-	-
nesprávné parkování	0 až 2 000	0 až 1 500	1 500 až 2 500	1 500 až 5 000	-	-
jízda bez použití pásů	0 až 2 000	1 500	-	-	3	4

Poznámka: Podle dostupných informací se návrh Ministerstva dopravy týká také přestupků, jako je např. zakázané předjíždění, parkování na místě pro invalidy, couvání a jízda v protisměru na dálnici, ohrožení chodce na přechodu, nedání přednosti v jízdě, neuposlechnutí zákazu či příkazu směru jízdy, nezastavení při dopravní nehodě, řízení vozu se zadrženým osvědčením o registraci vozidla, se zakrytou registrační značkou nebo bez ní, řízení technicky nezpůsobilého vozidla nebo použití aktivní rušičky radarů.

„Zdražení“ je u některých přestupků velice razantní. Horní hranice 75 tisíc Kč se týká řízení pod vlivem alkoholu nad 1 promile, a rovněž odmítnutí zkoušky na alkohol a řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění (po odebrání řidičského průkazu).

SILNIČNÍ PROVOZ

Velmi výrazné zvýšení pokut se týká i nedovoleného vjetí na železniční přejezd a překročení nejvyšší dovolené rychlosti, a to jak v blokovém, tak i správním řízení. Ve správním řízení se navrhuje za zmíněný přestupek na přejezdu nebo za překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o více než 40 a mimo obec o 50 km/h až 25 tisíc Kč, právě tak jako za alkohol do 1 promile nebo za jízdu na červenou.

Výrazné zvýšení postihu v souvislosti se železničními přejezdy je zřejmě namístě, protože v případě nekázně na přejezdu je ohrožena nejen osádka silničního vozidla, ale i cestující ve vlaku. Že však pokuta až 75 tisíc Kč za zjištění hladiny alkoholu v krvi řidiče nad 1 promile bude působit preventivně či výchovně, o tom lze s úspěchem pochybovat.

Zvyšování pokuty za držení telefonního aj. přístroje má reálný důvod. Na tento problém, respektive nebezpečí z něho vyplývající Autoklub ČR již poukazoval ve svých zprávách. Svým vlastním průzkumem na území ČR dospěl k hroživým číslům, např. až 10 % telefonujících řidičů v odpoledním provozu na některých silnicích. Problémem je však zjistit tento přestupek. Zde by výrazně měla pomoci viditelná přítomnost policistů v provozu. Ta umožní zjišťovat tyto přestupky; hlavně je však zásadním preventivním opatřením!

„Zlevnění“ přestupků týkajících se svícení, parkování a jízdy bez pásů, pokud jsou projednávány v blokovém řízení, by mohlo motoristické veřejnosti naznačovat, že to nejsou přestupky závažné (přitom např. nepoužití pásů na zadních sedadlech může při havárii vozidla znamenat ohrožení života osob na předních sedadlech). Ovšem kombinace tohoto „zlevnění“ v blokovém řízení a „zdražení“ v řízení správním jednoznačně vede řidiče k tomu, aby raději zaplatili na místě než aby riskovali výrazně vyšší pokutu, když budou obtěžovat úředníky, tedy trvat na projednání přestupku ve správním řízení, což je jejich právo, zejména v případě, že budou mít pochybnosti o správnosti postupu policie.

Výše uvedené návrhy Ministerstva dopravy zjevně nejsou konečné. Jejich zveřejnění je nejspíše jen sondou směřovanou k motoristické veřejnosti. Ovšem zaměření těchto návrhů je varující – signalizuje, že Ministerstvo dopravy hodlá řešit nepříznivou situaci v silničním provozu převážně, případně výlučně represivními opatřeními. Dalším negativním aspektem je skutečnost, že navrhování opatření nepředcházelo žádným seriózním a subtilním rozborům příčin současného stavu, kdy vývoj nehodovosti a jejích následků dlouhodobě nekoresponduje s cíli stanovenými Národní strategií bezpečnosti silničního provozu, schválenou vládou.

Zvýšení sankcí za dopravní přestupky, včetně zvýšení bodového ohodnocení, lze považovat v době, kdy chybí výraznější přítomnost policistů v silničním provozu, obecně za krok, který kýžený efekt nepřinese. Je správné, aby přestupky, jež mohou zásadně ohrozit životy a zdraví druhých, byly trestány skutečně přísně, a také jednotně (viz nedovolené vjetí na železniční přejezd). Avšak jen zvyšovat sankce namísto toho, aby se aktivně přistupovalo k bezpečnosti silničního provozu, aby se zdroje směřovaly právě k možnosti větší a důraznější přítomnosti dopravních policistů na silnicích, není správná cesta. Bez toho, že pachatel přestupku je policií bezprostředně kontaktován, sklouzávají

SILNIČNÍ PROVOZ

všechny tyto akce k tomu, že se jen rozesílají složenky s pokutami a plní se státní pokladna či obecní kasy. Naopak je třeba docílit, aby bezprostředními zásahy policie přímo v provozu řidiči nabyli přesvědčení o neodvratitelnosti trestu za spáchání přestupku.

K NÁVRHU MINISTERSTVA PRŮMYSLU A OBCHODU A MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ NA ZVÝŠENÍ POPLATKŮ PŘI REGISTRACI STARŠÍHO VOZIDLA

Záměr nově stanovit (zvýšit) poplatky při registraci starších ojetých motorových vozidel při jejich první koupi v ČR je odůvodňován snahou vyvinout tlak na majitele vozidel, aby omladili svůj vozový park. Představa, že poplatek 3,5 nebo 10 tisíc Kč povede současné majitele či potencionální zájemce o nová nebo zánovní auta, je možná zbožným přáním autorů této normy. Realita však spíše bude taková, že nákup starších ojetých vozů bude i nadále pro mnoho osob s určitou hranicí příjmů jedinou možností, jak si opatřit koupit vozidlo, umožňující jim dojet do zaměstnání, pro děti do školy, k lékaři, na nákup a podobně. Nakonec to povede k tomu, že své staré vozidlo nebudou moci prodat, a spíše se budou snažit resuscitovat svoje skutečně velmi staré vozy. Idea, že z peněz, plynoucích z navrhovaných poplatků by se mohly dotovat nákupy např. elektromobilů, nemá opodstatnění vzhledem k ceně těchto aut.

Rovněž je třeba odmítnout úvahy o zvyšování současných a zavádění nových daní. Současná spotřební daň týkající se paliv a maziv je hodně vysoká, avšak v principu správná, neboť řidič platí podle toho, jak fakticky jezdí (jde o spotřebu a ujeté kilometry). Jakékoliv další zdaňování či zvyšování daní je nepřijatelné mj. také proto, že by omezilo mobilitu pracovních sil, která je v současné době žádoucí.

Únor 2016